

Czwartek, 12 marca 2009 r.

55. z zadowoleniem przyjmuje stały wkład Turcji w europejską politykę bezpieczeństwa i obrony i w operacje NATO; wyraża jednakże ubolewanie z powodu faktu, że rozszerzenie strategicznej współpracy pomiędzy UE a NATO poza porozumienia „Berlin plus” jest w dalszym ciągu blokowane przez sprzeciw Turcji, co ma negatywne skutki dla ochrony rozlokowanego personelu UE oraz wzywa Turcję do jak najszybszego wycofania tego sprzeciwu; wzywa Radę do zasięgnięcia opinii Turcji, będącej jednym z państw wysyłających największą liczbę żołnierzy, w fazę planowania i podejmowania decyzji w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony;

56. wzywa rząd turecki do podpisania i przedłożenia do ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, co przyczyni się do zwiększenia wkładu i zaangażowania Turcji na rzecz globalnego wielostronnego systemu;

*

* *

57. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, Przewodniczącemu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Turcji.

Sprawozdanie dotyczące postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2008 r.

P6_TA(2009)0135

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2008 r.

(2010/C 87 E/29)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wnioski prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003 r., na którym wszystkim państwom Bałkanów Zachodnich złożona została obietnica, że przystąpią one do Unii Europejskiej,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr S/RES/817 z dnia 7 kwietnia 1993 r. i S/RES/845 z dnia 18 czerwca 1993 r.,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE oraz uwzględniając wnioski prezydencji Rady Europejskiej z 15-16 czerwca 2006 r. i 14-15 grudnia 2006 r.,
- uwzględniając porozumienie przejściowe z 1995 r. zawarte między Republiką Grecji i Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii,
- uwzględniając deklarację UE i krajów Bałkanów Zachodnich, przyjętą jednogłośnie przez ministrów spraw zagranicznych wszystkich państw członkowskich UE oraz ministrów spraw zagranicznych państw Bałkanów Zachodnich w Salzburgu w dniu 11 marca 2006 r.,
- uwzględniając wnioski z czwartego posiedzenia Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia UE-Była Jugosłowiańska Republika Macedonii z dnia 24 lipca 2007 r.,

Czwartek, 12 marca 2009 r.

- uwzględniając umowy o ułatwieniach wizowych i o readmisji, zawarte między UE i Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii w dniu 18 września 2007 r.,
  - uwzględniając decyzję Rady 2008/212/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków ujętych w partnerstwie akcesyjnym zawartym z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii ⁽¹⁾,
  - uwzględniając oświadczenie z Brdo – nowe spojrzenie na Bałkany Zachodnie, które prezydencja UE wydała w dniu 29 marca 2008 r. i w którym podkreślono potrzebę nadania nowego impulsu agendzie z Salonik i deklaracji salzburskiej,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji o postępach Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2008 r. (SEC(2008)2695),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie dokumentu strategicznego Komisji w sprawie rozszerzenia - 2007 r. ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie sprawozdania o postępach Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2007 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając zalecenia wspólnej komisji parlamentarnej UE-Była Jugosłowiańska Republika Macedonii z dni 29-30 stycznia 2007 r. oraz 26-27 listopada 2007 r.,
  - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 24 października 2007 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 24 października 2007 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia umowy o readmisji w między Wspólnotą Europejską a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając decyzję Rady 2007/824/WE z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zawarcia umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz między Wspólnotą Europejską a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając decyzję Rady 2007/817/WE z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie zawarcia między Wspólnotą Europejską a Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii umowy o readmisji osób przebywających nielegalnie ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając deklarację końcową piątej wspólnej komisji parlamentarnej UE-Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, przyjętą w dniu 28 listopada 2008 r.,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 listopada 2008 r. zatytułowany „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania w latach 2008-2009” (COM(2008)0674) oraz wnioski z posiedzenia Rady ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych w dniu 9 grudnia 2008 r.,
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dokument strategiczny Komisji w sprawie rozszerzenia z 2007 r. przywiązuje dużą wagę, już od początkowych etapów tej strategii, do praworządności i dobrych rządów, w szczególności w odniesieniu do zwalczania korupcji i zorganizowanej przestępczości, reformy administracyjnej i wymiaru sprawiedliwości oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 80 z 19.3.2008, s. 32.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0363.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0172.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 402.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 402.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 334 z 19.12.2007, s. 120.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 334 z 19.12.2007, s. 1.

Czwartek, 12 marca 2009 r.

- B. mając na uwadze, że UE podjęła kroki mające na celu poprawę jakości procesu rozszerzenia,
- C. mając na uwadze, że państwo członkowskie UE, mianowicie Grecja, i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii znajdują się w centrum procesu negocjacyjnego prowadzonego pod egidą ONZ, w celu osiągnięcia wzajemnie akceptowalnego rozwiązania w sprawie nazwy państwa kandydującego; mając na uwadze, że zasadniczą sprawą pozostaje zapewnienie dobrych stosunków sąsiedzkich oraz znalezienie w drodze negocjacji możliwych do zaakceptowania przez obie strony rozwiązań nierozstrzygniętych problemów w stosunkach z sąsiadami, zgodnie z deklaracją z Salzburga z 11 marca 2006 r.,
1. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że partie rządzące oraz opozycyjne w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii – przy szerokim poparciu społeczeństwa obywatelskiego i opinii publicznej – są zjednoczone w swym dążeniu do spełnienia kryteriów kopenhaskich dotyczących członkostwa w UE oraz w dążeniu do jak najszybszego przystąpienia do UE; w związku z czym podkreśla, iż nie jest to głównie kwestią spełnienia nałożonych z zewnątrz wymogów, lecz raczej poprawy przyszłości kraju kandydującego;
  2. potwierdza poparcie dla europejskiej perspektywy Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii i wszystkich krajów Bałkanów Zachodnich, która to perspektywa jest zasadnicza dla stabilności, pojednania i pokojowej przyszłości regionu;
  3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że siedem lat po umowie z Ochrydy parlament narodowy uchwalił ustawę o stosowaniu języków w administracji i edukacji; w szczególności z zadowoleniem przyjmuje zwiększone możliwości w szkolnictwie wyższym, powstałe dzięki otwarciu w szeregu miast nowych wydziałów, m.in. wydziałów o programach nauczania w różnych językach; dostrzega poprawę w zakresie równej reprezentacji członków wspólnot niniestanowiących większości, w szczególności w administracji publicznej, policji i siłach zbrojnych;
  4. pochwała postępy, jakich kraj dokonał w dialogu na temat liberalizacji systemu wizowego, zwłaszcza dużą liczbę wydanych biometrycznych dokumentów podróży i tożsamości, wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania granicami i ustanowienie krajowego systemu informacji wizowej; z zadowoleniem odnotowuje postępy, jakich dokonano w przeciwdziałaniu handlowi ludźmi, nielegalnej imigracji i korupcji, oraz wzywa rząd, żeby nadal podejmował wysiłki w tej dziedzinie; z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie umowy o readmisji z UE i wzywa do ściślejszej współpracy z Europejską Agencją ds. Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych (Frontexem), Europejską Agencją Policyjną (Europol) i Europejską Jednostką Współpracy Sądowej (Eurojustem); odnotowuje trudności stojące przed obywatelami Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii z powodu nieuznawania ich paszportów przez jedno państwo członkowskie UE; wzywa Komisję, mając na względzie osiągnięte postępy, żeby niezwłocznie zaleciła Radzie liberalizację systemu wizowego dla obywateli Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii oraz zniesienie wymogu wizowego;
  5. pochwała wysiłki, jakie podjął rząd Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w dziedzinie gospodarki i które przyniosły znaczący postęp w spełnianiu kryteriów gospodarczych, co przybliżyło kraj do sprawnej gospodarki rynkowej; w szczególności przyjmuje z zadowoleniem uproszczenie procedur podatkowych, reformę kompleksowej usługi na potrzeby rejestracji, ułatwienie handlu zagranicznego i likwidację niepotrzebnej biurokracji; zachęca rząd, żeby nadal realizował strategię polityczną zmierzającą do stabilnego wzrostu PKB, niskiej stopy inflacji, dyscypliny podatkowej i wzmocnienia ogólnego środowiska dla prowadzenia działalności gospodarczej;
  6. zauważa, że po serii prób zakłócenia wyborów parlamentarnych w dniu 1 czerwca 2008 r., szczególnie w północno-zachodniej części kraju, rząd podjął skuteczne działania poprzez częściowe powtórzenie wyborów i skuteczne monitorowanie procedur w celu uzyskania poprawnych wyników wyborów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszczęto postępowanie sądowe przeciwko sprawcom nieprawidłowości wyborczych; pochwała przyjęcie poprawek do ordynacji wyborczej, które w szerokim zakresie są zgodne z zaleceniami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka, i wyraża nadzieję, że podjęte zostaną wszelkie niezbędne kroki w celu zapobieżenia jakimkolwiek próbom zakłócenia przyszłych wyborów, takich jak wybory prezydenckie i lokalne w marcu 2009 r.;

Czwartek, 12 marca 2009 r.

7. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie osiągnięto w ustanowieniu struktur niezbędnych do zdecentralizowanego zarządzania pomocą przedakcesyjną (IPA); popiera wysiłki, jakie rząd podejmuje nad zbudowaniem zdolności administracyjnych, które umożliwią wykonanie decyzji Komisji o powierzeniu zarządzania pomocą z IPA organom władzy krajowej;

8. zauważa, że tak jak większość państw członkowskich UE, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, w następstwie cieszącej się szerokim poparciem decyzji swego parlamentu, uznała w tym samym czasie co Czarnogóra niezależność sąsiedniego kraju, Kosowa, mimo trudności, jakie krok ten mógł wywołać na krótszą metę w odniesieniu do pożądanego utrzymania dobrosąsiedzkich stosunków z Serbią; z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte z władzami Kosowa porozumienie o demarkacji granicy;

9. zwraca uwagę, że rosnące zainteresowanie Serbią, czego rezultatem może być przyznanie temu krajowi w 2009 r. statusu państwa kandydującego do członkostwa w UE, nie musi skutkować zmniejszeniem w UE zainteresowania Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii lub dalszym zwolnieniem postępów procesu akcesyjnego;

10. zauważa, że Była Jugosłowiańska Republika Macedonii podejmuje kroki w celu spełnienia kryteriów członkostwa w UE; bierze pod uwagę dokonane postępy we wdrażaniu umowy o stabilizacji i stowarzyszeniu podpisanej w 2001 r. oraz umowy ramowej z Ochrydy, a także ostatnie postępy we wdrażaniu punktów odniesienia Komisji; ubolewa jednak, że trzy lata po przyznaniu statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE wciąż nie rozpoczęto negocjacji akcesyjnych, co jest sytuacją niepewną, która ma niechętne skutki dla kraju i grozi destabilizacją regionu; uważa, że pożądanym jest zakończenie tej wyjątkowej sytuacji; wzywa do przyspieszenia tego procesu i przypomina, że Parlament w swojej wyżej wymienionej rezolucji z dnia 23 kwietnia 2008 r. wyraził nadzieję, że w 2008 r. zostanie podjęta decyzja w sprawie terminu rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych, uznając, że należy wyeliminować wciąż istniejące przeszkody na drodze ku akcesji w tych latach, w których będą miały miejsce zbliżające się negocjacje; wzywa Radę do przyspieszenia tego procesu poprzez wyznaczenie terminu rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych w trakcie bieżącego roku, z zastrzeżeniem pełnego wykonania głównych priorytetów partnerstwa akcesyjnego;

11. ponownie podkreśla, zgodnie z wnioskami ze szczytu Rady Europejskiej, który odbył się w dniach 19 i 20 czerwca 2008 r., oraz wnioskami z posiedzenia Rady ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych, które odbyło się w dniach 8 i 9 grudnia 2008 r., że dla Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii jako kraju kandydującego do UE ważne jest dalsze wzmacnianie stosunków dobrosąsiedzkich oraz próby rozwiązania z sąsiadami nierozstrzygniętych spraw, w tym przyjęcie wypracowanego w drodze negocjacji i wzajemnie akceptowalnego rozwiązania w sprawie nazwy, na podstawie zobowiązań międzynarodowych, dwustronnych i wielostronnych;

12. wspiera starania mediatora Matthew Nimetza w ramach ONZ, jak to przewidują wyżej wymienione rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr S/RES/817 i S/RES/845 z 1993 r. mające na celu rozwiązanie rozbieżności, jakie pojawiły się w sprawie nazwy państwa, na rzecz jak najszybszego osiągnięcia ostatecznego porozumienia pomiędzy Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i Grecją w oparciu o jego propozycję z dnia 6 października 2008 r. dotyczącą sposobu międzynarodowego wyjaśnienia kwestii rozróżnienia pomiędzy obszarami należącymi do różnych państw, lecz mających wspólny mianownik, mianowicie nazwę Macedonia; zauważa, że obie strony podchodzą do tej propozycji z wahaniem; przyjmuje do wiadomości mianowanie nowego negocjatora Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii; wzywa obie strony do dalszego zaangażowania w rozmowy pod auspicjami ONZ oraz do osiągnięcia kompromisowego rozwiązania, aby kwestia ta nie stanowiła już przeszkody dla członkostwa Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w organizacjach międzynarodowych, jak stwierdzono w wyżej wymienionym porozumieniu tymczasowym z 1995 r., które wciąż pozostaje w mocy; ostrzega, że jeżeli nie uda się osiągnąć szybkiego porozumienia pomiędzy tymi dwoma państwami, może skutkować to długim opóźnieniem przystąpienia Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii do UE; jest zdania, że takie nierozstrzygnięte kwestie dwustronne na Bałkanach nie powinny zakłócać lub mieć pierwszeństwa przed procesem integracji europejskiej;

Czwartek, 12 marca 2009 r.

13. przyjmuje do wiadomości wniosek złożony przez Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie art. 11 porozumienia tymczasowego; wyraża nadzieję, że Była Jugosłowiańska Republika Macedonii nadal będzie się angażować na rzecz dalszego prowadzenia negocjacji mimo postępowania wszczętego przed Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości w sprawie stosowania porozumienia tymczasowego; w świetle nowej rundy negocjacji zapowiedzianych w ramach „procesu Nimetza” wyraża nadzieję, że wszystkie rządy sąsiednich państw poprą integrację tego kraju z UE, dzięki czemu przyczynią się do stabilności i dobrobytu w regionie;

14. z zadowoleniem przyjmuje starania władz Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii na rzecz współpracy z sąsiadującymi państwami członkowskimi UE, zmierzającej do przeglądu ewentualnych rozbieżności i błędnych interpretacji historii, które mogą spowodować spory, oraz nalega na wsparcie obchodów dziedzictwa kulturalnego i historycznego wspólnych dla tego kraju i jego sąsiadów; jest zaniepokojony brakiem postępów w przeciwdziałaniu odnowieniu „języka nienawiści” skierowanego przeciw państwom sąsiadującym, w szczególności w mediach i systemie edukacji, oraz nadal wzywa rząd, żeby w sferze publicznej zapewnił zgodność z odpowiednimi standardami UE i Rady Europy;

15. zauważa, że w demokracji ma miejsce interakcja rządu i opozycji, w której zawsze jest miejsce na sprzeczne opinie, uwzględniane są alternatywne rozwiązania oraz istnieje możliwość tworzenia większości za zmianą polityki, i że należy zadbać o to, by u części ludności nie pojawiły się obawy, że ta tolerancja ulega zmniejszeniu, gdy tylko jedna z partii zdobywa większość parlamentarną, tak jak ma to miejsce od czasu wyborów parlamentarnych w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii;

16. domaga się, by obywatele składający skargi na nadużycia władzy i/lub korupcję otrzymywali dokument wyraźnie potwierdzający złożenie takiej skargi; z zadowoleniem przyjmuje istniejącą praktykę zawiadamiania obywateli o działaniach podjętych w sprawie ich skarg i ostatecznym wyniku oraz o fakcie, że skargi te zostały zarejestrowane w przejrzysty i jednolity sposób przez policję oraz władze sądowe;

17. wzywa rząd Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, żeby nasilił walkę z powiązaniami zorganizowanej przestępczości w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Czarnogórze i Albanii;

18. ubolewa na faktem, że nowa ustawa w sprawie statusu prawnego kościołów, wspólnot religijnych i instytucji religijnych z dnia 20 września 2007 r. do tej pory nie doprowadziła do tego, że przedstawiciele różnych wyznań mają poczucie posiadania takich samych możliwości wyznawania i propagowania swej wiary oraz posiadania, używania i budowy budynków w tym celu, jak dwa tradycyjnie największe wyznania w kraju - „Macedoński” Kościół Prawosławny i islam; przypomina, że obowiązkiem władz jest ochrona tolerancji wobec osób o innych przekonaniach oraz prawa do różnorodności religijnej;

19. ubolewa nad zwiększającą się presją na media, wywieraną przez siły rządowe, zwłaszcza w trakcie kampanii wyborczej; wzywa do dalszego podawania przez radio i telewizję niezależnych i odmiennych informacji, które powinny uwidaczniać różnorakie opinie występujące w społeczeństwie, zarówno poprzez zachowanie swobody redakcyjnej przy przekazywaniu informacji, jak i poprzez unikanie tworzenia bliskich związków pomiędzy nadawcami komercyjnymi, a konkretnymi partiami i politykami; jest również zaniepokojony dużą zależnością finansową prasy i kanałów telewizyjnych od reklam rządowych oraz dochodów, jakie one przynoszą, co może zmieniać krytyczne podejście dziennikarskie;

20. zauważa, że nawet po przyjęciu nowelizacji prawa pracy z 2005 r., wciąż nie jest jasne, w jaki sposób poszczególne współistniejące związki zawodowe mogą zawierać prawnie wiążące umowy z rządem i przedsiębiorcami, w szczególności z uwagi na fakt, że zgodnie z obowiązującymi przepisami związki zawodowe zobowiązane są do reprezentowania 33 % danych pracowników, by stać się stroną umowy, co stanowi przeszkodę dla zróżnicowania i prowadzi do ustawicznego kwestionowania przez zainteresowane strony rzeczywistej liczby członków tych związków zawodowych;

Czwartek, 12 marca 2009 r.

21. wzywa rząd Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii do szybkiego stworzenia nowych wysypisk śmieci, zamknięcia i oczyszczenia starych wysypisk, przy jednoczesnym opracowaniu praktycznych środków modernizacji zintegrowanego cyklu zarządzania odpadami, obejmujących m.in. segregację odpadów, m.in. przez konsorcja, oraz wybudowanie zakładów produkujących energię z odpadów oraz zakładów produkujących paliwo z odpadów;
22. wzywa do poprawy i ochrony jakości i poziomu wody w jeziorach granicznych: Ochrydzkim, Prespa i Dojran oraz do zawarcia skutecznych porozumień w tej kwestii z krajami sąsiadującymi - Albanią i Grecją; z zadowoleniem przyjmuje również zaproponowany projekt ustawy o gospodarce wodnej i wzywa do niezwłocznego rozpatrzenia go w parlamencie;
23. z niepokojem przyjął do wiadomości negatywne skutki dla ludzi i środowiska, jakie wywołuje rafineria OKTA działająca w mieście Ilinden w pobliżu Skopje, którą uważa się za najbardziej zanieczyszczający zakład w kraju;
24. ostrzega, że bez nowych inwestycji w gromadzenie, oczyszczanie i transport wody, ciągłość dostaw wody pitnej do miast może być zagrożona;
25. zwraca się do rządu Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, żeby wznowił proces liberalizacji i prywatyzacji lokalnych usług użyteczności publicznej i zwrócił przy tym szczególną uwagę na produkcję energii elektrycznej, transport i branżę dystrybucyjną;
26. ubolewa nad faktem, że funkcjonowanie sieci kolejowej pogorszyło się w ostatnich latach; zauważa w szczególności, że zarówno połączenia w krajowym ruchu kolejowym, jak i połączenia do sąsiednich krajów zostały zredukowane do minimum, i że wykorzystywany tabor kolejowy niezbyt nadaje się do usług pasażerskich na względnie krótkie trasy, co wymaga nowych inwestycji, jeżeli pasażerskie usługi kolejowe mają przetrwać w przyszłości; ubolewa nad brakiem postępów w budowie połączeń kolejowych między Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i Bułgarią, co przyczyniłoby się do rozwoju gospodarczego i stabilności w całym regionie;
27. zachęca rząd, żeby przyspieszył planowanie przejścia na produkcję energii ze źródeł odnawialnych i przyspieszył sam proces takiego przejścia w odniesieniu zwłaszcza do energii słonecznej i wiatrowej; w związku z tym wzywa władze w Skopje, żeby dołożyły wszelkich starań ku opracowaniu polityki energetycznej zgodnej z celami UE oraz wsparciu stanowiska UE na zbliżającej się konferencji w Kopenhadze dotyczącej traktatu zastępującego protokół z Kioto;
28. jest zaniepokojony wzrostem dużej liczby doniesień o ofiarach przemocy domowej i wzywa do ustanowienia, obok obowiązującego już prawa rodzinnego, odrębnego prawa przeciw tego rodzaju przemocy umożliwiającego prokuratorom ściganie sądowe sprawców przemocy domowej;
29. jest zaniepokojony niekorzystną sytuacją mniejszości romskiej w kraju, m.in. w świetle ostatniego sprawozdania Amnesty International, zgodnie z którym 39 % kobiet romskich rzadko uczęszcza do szkoły lub nie uczęszcza w ogóle, 83 % nigdy nie było oficjalnie zatrudnionych za wynagrodzeniem, zaś 31 % cierpi na choroby przewlekłe, przy czym te wskaźniki procentowe są strukturalnie wyższe niż średnia dla kobiet nie-romskich;
30. z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakich dokonano w dziedzinie reprezentacji politycznej Romów; jednocześnie nalega na rząd, żeby przyspieszył wdrażanie istniejących strategii politycznych na rzecz ludności romskiej i przeznaczył na ten cel odpowiednie środki;
31. wspólnie z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) przyjmuje z zadowoleniem fakt, że do tej pory nikt z mniejszości, które uciekły z Kosowa, a których członkowie nie otrzymali pozwolenia na pobyt stały, nie został zmuszony do wyjazdu i wyraża nadzieję, że rząd i UNHCR wkrótce osiągną porozumienie w sprawie kwestii odpowiedzialności za finansowe wsparcie tej grupy;

Czwartek, 12 marca 2009 r.

32. z uwagi na fakt, że międzynarodowy kryzys finansowy dotarł do Europy i może mieć pośredni wpływ na handel oraz inwestycje zagraniczne na Bałkanach Zachodnich, wzywa Komisję do czujności i, w razie konieczności, do przyjęcia odpowiednich środków w celu zagwarantowania sprawnej kontynuacji procesu stabilizacji i stowarzyszenia, który dotyczy Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii i innych krajów Bałkanów Zachodnich oraz stanowi ważny element stabilności w regionie, a także w interesie samej UE;

33. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

Mandat Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii

P6_TA(2009)0136

Zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie mandatu Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii (2008/2290(INI))

(2010/C 87 E/30)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt zalecenia dla Rady, który złożyła między innymi Annemie Neyts-Uyttebroeck i inni w imieniu grupy politycznej ALDE w sprawie mandatu Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii („trybunał”) (B6-0417/2008), obejmującego republiki, które do dnia 25 czerwca 1991 r. wchodziły w skład Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii, tj. Bośnię i Hercegowinę, Chorwację, byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii, Czarnogórę, Serbię, Kosowo i Słowenię,
- uwzględniając fakt, że trybunał jest trybunałem ONZ, działającym w Europie i zajmującym się sprawami europejskimi, powołanym w 1993 r. jako instytucja tymczasowa mająca badać poważne przypadki łamania międzynarodowego prawa humanitarnego, które miały miejsce w byłej Jugosławii od 1991 r., oraz ścigać osoby za nie odpowiedzialne,
- uwzględniając fakt, że w owym czasie krajowe systemy sądownictwa w byłej Jugosławii nie mogły lub nie chciały prowadzić dochodzeń ani ścigać osób najbardziej odpowiedzialnych,
- uwzględniając fakt, że trybunał postawił w stan oskarżenia 161 osób, że zakończył postępowanie wobec 116 oskarżonych, że obecnie procesy wielu oskarżonych toczące się przed trybunałem znajdują się na różnych etapach, że tylko pięciu oskarżonych jest jeszcze w trakcie postępowania przygotowawczego i oczekuje na rozpoczęcie procesu i że spośród oskarżonych tylko dwóch, Ratko Mladić i Goran Hadžić, nadal przebywa na wolności⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucje S/RES/1503 (2003) i S/RES/1534 (2004) Rady Bezpieczeństwa ONZ, w których wzywa się trybunał, aby podjął wszelkie możliwe środki celem ukończenia swojej pracy do końca 2010 r. („strategia ukończenia prac”),
- uwzględniając fakt, że daty przewidziane w strategii ukończenia prac są datami docelowymi i nie stanowią ostatecznego terminu,

⁽¹⁾ Pismo przewodniczącego trybunału międzynarodowego do Rady Bezpieczeństwa ONZ, S/2008/729, 24 listopada 2008 r.